

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/208/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614200009
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614200009.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu CETELEM SLOVENSKO a.s. so sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom v Martine, Hviezdoslavova 7, proti žalovanej L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom v B., G. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, v konaní o zaplatenie 224,78 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 4C/1/2014 - 54 zo dňa 07.05.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozsudok a vec sa v r a c i a súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) zamietol žalobu, účastníkom náhradu trov konania nepriznal a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 100,66 Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktorému predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p. a zistil, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie a ani na zmenu napadnutého rozsudku. (219, § 220 O.s.p)

Odvolateľ v podanom odvolaní namieta, že prvostupňový súd prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil, ak uzavrel, že právny úkon uzavretý medzi účastníkmi konania je neplatný, vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru z 7.2.2013 sa zmluva zrušila s účinkami ex tunc. Ak by si žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vzhľadom na to, že finančné prostriedky boli žalovanej poskytnuté dňa 19.4.2012 a žaloba bola podaná 2.1.2014, nebol by jeho nárok premlčaný.

Nesprávnym právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis než ktorý mal použiť alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

Záver prvostupňového súdu o premlčaní uplatneného nároku v dôsledku zosplatenia úveru dňa 7.2.2013 žalobcom s aplikáciou dvojročnej premlčacej doby je nesprávny. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplýva, že v danej právnej veci bol medzi žalobcom a žalovanou dojednaný úver na základe Zmluvy o úvere zo dňa 19.4.2012. K zosplateniu úveru malo dôjsť ku dňu 04.02.2013 listom zo dňa 07.02.2013 adresovanom žalovanej, v ktorom žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, keďže žalovaná nesplácala poskytnutý úver riadne a včas, a to ani po opakovaných výzvach. Tzv. zosplatenie

úveru je postup, kedy dlžníkovi vzniká povinnosť uhradiť celú sumu, ktorá bola pôvodne rozložená do splátok naraz. V prípade zosplatnenia úveru na rozdiel od odstúpenia od zmluvy nedochádza k zániku zmluvného vzťahu, zmluvný vzťah naďalej trvá. Zmena spočíva v tom, že plnenie, ktoré bolo pôvodne rozložené do splátok je dlžník povinný splniť naraz a znamená to, že veriteľ využil svoju možnosť požadovať od dlžníka, aby svoj dlh uhradil naraz. Zosplatnenie úveru teda nie je zrušením zmluvného vzťahu a nenastáva zánik zmluvy ako je to v prípade odstúpenia od zmluvy.

Mimoriadna splatnosť úveru nastáva v prípade, ak dlžník jednostranne porušil podmienky, za ktorých mu bol poskytnutý úver. V takomto prípade je dlžník povinný veriteľovi splatiť úver v termíne stanovenom veriteľom v celej výške. Podmienky vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru sú stanovené v zmluve o poskytnutí úveru a v obchodných podmienkach. Najčastejším dôvodom na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je omeškanie so splácaním splátok úveru, alebo neschopnosť úver splácať (tzv. de fault). Odvolací súd prisvedčuje žalobcovi, že je potrebné dôsledne rozlišovať medzi vyhlásením mimoriadnej splatnosti a odstúpením od zmluvy, najmä čo sa týka ich odlišných právnych následkov. V prípade odstúpenia od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje a plnenie poskytnuté pred zrušením zmluvy sa považuje za bezdôvodné obohatenie podľa § 451 a nasl. Obč. zákonníka. Zmyslom a dôsledkom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (zosplatnenia úveru) je to, že splátky, ktoré boli pôvodne dohodnuté s konkrétnou splatnosťou v budúcnosti sa v dôsledku tohto inštitútu stanú splatnými už skôr. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti začína plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky pre splátky, ktorých splatnosť ešte nenastala. Ustálenie, či došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu, alebo k odstúpeniu od zmluvy má relevanciu vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby.

Záver prvostupňového súdu o tom, že v prejednávanej veci došlo k premlčaniu uplatneného nároku len s posúdením toho, že nárok je premlčaný z dôvodu aplikácie premlčacej doby podľa § 107 OZ nie je správny. Vzhľadom na nesprávny právny záver prvostupňového súdu odvolací súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. (§221 ods. 2 O. s. p)

Úlohou prvostupňového súdu bude opätovne posúdiť nárok žalobcu. Jeho povinnosťou bude svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p..

Následne v prípade, že nárok nie je premlčaný, prípadne jeho časť, vyrovná sa s námietkami o tom, že poskytnutý úver má sa posudzovať ako úver bez poplatkov a bezúročný v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/ 2001 Z.z .

Odvolací súd poznamenáva, že aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka v danej veci je správna. Je nepochybné, že v danej veci, kedy sa navrhovateľ domáha zaplatenia dlhu odporcu z úverového vzťahu vzniknutého zmluvou o úvere, sa jedná o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Na druhej strane je však záväzkový vzťah medzi účastníkmi vzťahom spotrebiteľským, keď bol založený spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenou medzi žalobcom ako dodávateľom pri jeho podnikateľskej činnosti a žalovanou ako fyzickou osobou, ktorá nekonala v rámci podnikania, povolania, či svojho zamestnania. Práve na tento charakter záväzkového vzťahu medzi účastníkmi ako vzťahu spotrebiteľského treba brať prednostne zreteľ pri posudzovaní aj otázky premlčania práv z tohto záväzkového vzťahu a žalovanej ako spotrebiteľovi treba poskytnúť zvýšenú právnu ochranu a to aj tým, že sa majú aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre žalovanú ako spotrebiteľa priaznivejšie. Úverový vzťah medzi účastníkmi nie je vzťahom medzi dvomi podnikateľmi, ale vzťahom medzi podnikateľom a nepodnikateľom, spotrebiteľom, pričom takéto spotrebiteľské vzťahy sú primárne upravené ustanoveniami Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

V tomto zmysle potom platí, že podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Odvolací súd nie je zástancom kasačných rozhodnutí v prípadoch tzv. nevyhnutného dvojinštančného posúdenia nároku a nemyslí si ani, že princíp dvojinštančnosti je ústavným princípom, keďže v ústave

o dvojinštančnosti niet zmienky (porov. nález Ústavného soudu ČR sp. zn. I. ÚS 777/07, ze dne 31. 07. 2008). No zdá sa, že judikatúra najvyššieho súdu v otázke tzv. zmeňujúcich rozsudkov je konštantná. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 302/2008 z 30. júla 2009: „ Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, mal správne rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo im odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom, však rozhodujúcich skutkových zistení.“

V novom konaní rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.